

Évközi 28. vasárnap

Iz 25,6-10a

Örökre megsemmisíti a halált

A Seregek Ura minden nemzetnek bőséges lakomát rendez e hegyen. Lakomát, ahol lesz finom bor, zsíros, legjava falat és erős színbor. És leveszi e hegyről a leplet, amely minden népet betakart, és a fátyolt, amely minden nemzetet elborított. Örökre megsemmisíti a halált. Istenünk, az Úr letörli a könnyet minden arcról, lemossa népéről a gyalázatot, lemossa az egész földön. Ő, az Úr mondta ezt. Azon a napon majd így beszélnek: Íme, a mi Istenünk! Benne reméltünk, hogy megszabadít minket. Ő az Úr, s mi benne bízunk. Örüljünk és ujjongjunk segítségén! Mert az Úr keze megpihen e hegyen...

A bőséges lakoma képe, melyet az Isten készít népének egy Isten által kezdeményezett új világ kezdetét jelenti a Bibliában. Minden jelentős eseményt lakomával ünnepeltek meg az Ószövetségben. Csak néhányat ragadunk ki ezek közül, amelyeknek vallási jelentése igen fontos. Az egyiptomi József történetében is lakoma után döntenek a főpohárnok és a fősütő mester sorsáról (Ter 40,20). Salamon, miután Isten látomásban feltárta neki a jövőt, felébredvén azonnal lakomát rendezett (1Kir 3,15). Judit könyvében Holofernesz lakomát szervez, hogy megszerezze magának az erényes özvegyet, aki sátrába menekült (Jud 12,10), ez az ünnepség azonban vesztének kezdete lesz. Mint ahogyan Jób könyvében a gyermekek lakomát ülnek és elvesznek (1,13).

De azt a lakomát nem emberek, hanem Isten rendezi (Iz 25,6), ezért a messiási kor kezdetének tekinthető. A Seregek Urának győzelmét is eszkatológikus lakomával ünneplik (Jer 46,10). Baltazár király talán ezt az eszkatológikus lakomát másolja, amikor Izrael feletti győzelme után győzelmi lakomát rendez (Dán 5,1), de éppen ezen a lakomán kap látomásban félelmetes jelet Istentől bukásáról.

Az Újszövetségben Keresztelő János elvesztésére is egy ilyen dorbézoló lakomán kerül sor (Mk 6,21). Jézus a dúsgazdag és szegény Lázár történetében is egy lakoma keretében mondja ki az ítéletet a gazdagról és rokonairól.

A titokzatos lepel metaforájának jelentése gyász és vakság egyszerre. Úgy tűnik, hogy a próféta meggyőződése, az igazi világot, az Isten igazi arcát, valóságát valami elrejtja a népek előtt és előttünk is. Szükség-

ges tehát, hogy valaki ezt az akadályt megszüntesse. A mentális korlát az élet értelmének és a történelem céljának belátását akadályozza, az egyén és a népek életében is. Ennek megszűnése az igazi felismerés és ez igazán örvendetes dolog.

A „lakoma” és a „lepel” egymást kiegészítő kép ebben a szövegben. Csak akkor következhet be az Isten által szervezett ünnep, amennyiben a földi szemünket fedő homály megszűnik, sőt a kollektív vakság is, amely erkölcsi és teológiai értelemben megakadályozza a nemzeteket attól, hogy felismerjék Isten uralmát. Amikor mindez megszűnik, akkor tudnak csak fesztelenül örvendezni egymásnak és Isten közelségének.

Az emberi történelem és az egyén minőségi javulásának nemcsak gazdasági, hanem emberi akadályai vannak. Úgy tűnik, hogy az újabb korban az okot és a következményt előszeretettel összekeverik. Minden társadalmi baj okának a szegénységet nevezik és a gazdagságot az elnyomás eredményeként létrejött felhalmozásban látják. A szegénység, a gazdagság és az elnyomás azonban, nem anonim elméletek eredménye, hanem mögötte valóságos emberek állnak a maguk hatalmi vágyaival és rövidlátó kapzsiságuk bűneivel. Amennyiben az emberi magatartás megváltozik, megváltoznak a társadalmi viszonyok is. Az ember hozza létre a társadalmat, alkot törvényeket, és teremt társadalmi viszonyokat és nem fordítva. Sokan úgy tekintenek saját életükre, mint amely ki van szolgáltatva a társadalmi viszonyoknak, és ők maguk is egy adott társadalom termékei lennének. Ez azonban csak a hivatásukat fel nem ismert emberekre vonatkozik, akik Isten törvényeit sem ismerték fel. A tudatos emberekre egyáltalán nem vonatkozik. A tudatosság első lépéseként felismerem az ember által létrehozott viszonyok igazságtalanságát, a második lépésként pedig, függetlenül magam ezektől, és törekszem arra, hogy Isten előtt álló tudatos egyénként gondolkodjak és cselekedjek. A prófétai egyéniségek így tettek. Ilyenek voltak a nevesített és névtelen szentek is. Ilyen minden ember, aki nem hagyja, hogy a történelmi események sodorják, hanem van ereje ahhoz, hogy maga alakítsa szűkebb vagy tágabb környezetét. Ők élnek igazi életet, és semmisítik meg azt a rendszert, amely halálra vagy álomszerű létre ítéli az emberek többségét.